
ADVOKÁTNÍ TARIF

text s odkazy na
literaturu, judikaturu a stanoviska
orgánů ČAK

Sestavili členové výboru pro advokátní
tarif ČAK pod vedením JUDr. Vladimíra Papeže
a JUDr. Daniely Kovářové

Česká advokátní komora
PRAHA 1999

Vážené kolegyně, vážení kolegové!

Práce, která se Vám dostává do rukou, si nečiní ambice být univerzálním výkladovým materiálem jednotlivých ustanovení vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách za poskytování právních služeb. Obsahuje právní věty z rozhodovací praxe soudů, anotace jednotlivých článků, stanoviska výboru pro advokátní tarif a odpovědi tohoto výboru na dotazy advokátů. Zahrnuje i některé materiály, které se týkají vyhlášky č. 270/1990 Sb., o odměnách advokátů a komerčních právníků, která pozbyla účinnosti dnem 1. 7. 1996. Jedná se především o takové právní věty, které jsou použitelné do současné doby.

Do textu jsme zahrnuli i některá rozdílná řešení téhož problému, přičemž si nečiníme nárok na vyřešení těchto rozporů, nehledě na to, že Česká advokátní komora není oprávněna vykládat vyhlášku Ministerstva spravedlnosti ČR. Snažíme se ukázat, jakým směrem se vyvíjela výkladová praxe týkající se jednotlivých ustanovení advokátního tarifu.

Naším cílem bylo usnadnit nejen advokátní veřejnosti používání jednotlivých ustanovení advokátního tarifu. Doufejme, že se nám to alespoň částečně podařilo.

Naše práce vydáním tohoto sborníku nekončí. Shromažďujeme i další prameny, které se týkají tarifní problematiky. Budeme vděčni za jakýkoliv příspěvek z Vaší strany. Věříme, že naše práce přispěje i k úvahám o dílčí novele advokátního tarifu a perspektivně zcela nové právní normy.

Rád bych poděkoval všem, kteří se na zpracování tohoto díla podíleli.

JUDr. Vladimír Papež
vedoucí výboru pro advokátní tarif ČAK

Vysvětlivky:

AT	–	advokátní tarif
BA	–	Bulletin advokacie
ČAK	–	Česká advokátní komora
KS	–	Krajský soud
NS	–	Nejvyšší soud
o. s. ř.	–	občanský soudní řád
PaP	–	časopis Právo a podnikání
PPvP	–	časopis Právní praxe v podnikání
tr. ř.	–	trestní řád
tr. zák.	–	trestní zákon
VS	–	Vrchní soud
ÚS	–	Ústavní soud

VYHLÁŠKA

Ministerstva spravedlnosti ČR
ze dne 4. června 1996
č. 177/1996 Sb.,

o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb ve znění vyhlášky č. 235/1997 Sb.

(advokátní tarif)

Ministerstvo spravedlnosti stanoví podle § 22 odst. 2 zákona č. 85/1998 Sb., o advokacii:

ČÁST PRVNÍ Obecná ustanovení

§ 1

(1) Odměna advokáta za poskytování právních služeb (dále jen „odměna advokáta“) se řídí jeho smlouvou s klientem (dále jen „smluvní odměna“); není-li odměna advokáta takto určena, řídí se ustanoveními této vyhlášky o mimosmluvní odměně.

(2) Při stanovení nákladů řízení, jejichž náhrada se klientovi přiznává rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu, se výše odměny advokáta určí podle ustanovení o mimosmluvní odměně; § 12 odst. 2 a 5 se neuplatní. Na to je advokát povinen upozornit klienta, jedná-li se s ním o smluvní odměně.

(3) Ustanovením odstavce 2 věty první se řídí i určení výše odměny advokáta ustanoveného soudem.

K § 1:

1. „V občanském řízení nelze přiznat náhradu nákladů spočívajících v DPH, kterou musí účastník řízení zastoupen advokátem uhradit v odměně za zastupování a zástupce odvést.“ Viz usnesení VS v Praze ze dne 8. 11. 1994, sp. zn. 5 Cmo 429/94; otištěno v Soudních rozhledech č. 4/1996, str. 77.
2. Viz též Bulinský V.: Nový advokátní tarif a DPH, BA 6–7/1996, str. 68.

§ 2

(1) Advokát má vedle nároku na odměnu advokáta též nárok na náhradu hotových výdajů a na náhradu za promeškaný čas za podmínek a ve výši stanovené touto vyhláškou.

(2) Jiné náklady advokáta, zejména náklady na běžné administrativní práce, jsou zahrnuty v odměně advokáta.

K § 2:

3. „Náklady řízení v § 137 o. s. ř. jsou uvedeny jen příkladmo. Ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. soud přiznává náhradu nákladů potřebných k účelu uplatňování práva nebo bránění práva proti neúspěšnému účastníku. Za takové nutné náklady je nutno považovat všechno, co účastník řízení by byl býval nemusel vynaložit, kdyby toto řízení nebylo. O takové náklady však nejde, jestliže za účastníka jednali jeho pracovníci (a v řízení byla požadována jejich odměna – pozn. red.)“ Viz usnesení VS v Praze ze dne 12. 12. 1996, sp. zn. 5 Cmo 228/96; otištěno v BA č. 3/1998, str. 37.

ČÁST DRUHÁ Odměna advokáta

Oddíl první Smluvní odměna

§ 3

(1) Smluvní odměna je ujednáním mezi advokátem a klientem o částce, za niž bude právní služba poskytnuta, anebo o způsobu jejího určení.

(2) Ujednání o smluvní odměně je buď součástí smlouvy, na jejímž základě se právní služba poskytuje, nebo je sjednáno samostatně.

K § 3:

4. Sjednání smluvní odměny v podobné výši, jaká je požadována realitními kanceláři, je v rozporu s čl. 10 odst. 6 Etických pravidel. Odpověď ČAK na dotaz advokáta.
5. Přiměřenost smluvní odměny nelze posuzovat pouze ve vztahu k odměně mimosmluvní, nutno dle čl. 10 odst. 2 Etických pravidel přihlídnout také

k hodnotě věci a její složitosti. Viz usnesení představenstva ČAK č. 1 ze dne 31. 10. 1996; otištěno ve Věstníku ČAK č. 1/1997.

6. Provozování realitní činnosti je neslučitelné s výkonem advokacie. Také provizní odměna účtovaná realitními kanceláři bude zpravidla podle čl. 10 odst. 6 Etických pravidel v rozporu se stavovskými předpisy. Jde v podstatě o podílovou odměnu závislou na výsledku věci. Není však vyloučeno, aby odměna za úplné obstarání úkonů spojených se smlouvou byla stanovena procentem kupní ceny. Ani taková odměna však nesmí být v rozporu s § 13 odst. 1 AT a čl. 10 odst. 6 Etických pravidel. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k dotazu advokáta.

§ 4

(1) Je-li sjednána smluvní odměna podle počtu hodin nebo jiných časových jednotek (dále jen „časová odměna“), náleží dohodnutá sazba časové odměny za každou započatou časovou jednotku, není-li dohodnuto jinak. Na požádání klienta je advokát povinen při vyúčtování odměny advokáta předložit klientovi časovou specifikaci poskytnutých právních služeb.

(2) Jestliže advokát ve smlouvě o časové odměně provedl odhad její celkové výše, je povinen předem písemně upozornit klienta na podstatné překročení původně odhadnuté výše odměny advokáta; jinak se nemůže domáhat zaplacení té části odměny advokáta, o kterou byl původní odhad její výše překročen.

§ 5

Neposkytuje-li advokát právní služby ve sjednaném rozsahu, přísluší mu poměrná část smluvní odměny, není-li dohodnuto jinak.

K § 5:

7. Advokát je povinen podle § 5 AT poměrně zkrátit odměnu za právní služby, pokud je neposkytuje ve sjednaném rozsahu. Porušení této povinnosti zakládá kárnou zodpovědnost advokáta. Rozhodnutí kárné komise ČAK ze dne 21. 3. 1997, sp. zn. K 151/96.

Oddíl druhý
Mimosmluvní odměna

§ 6

Výše mimosmluvní odměny

(1) Výše mimosmluvní odměny se stanoví podle sazby mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby a podle počtu úkonů právní služby, které advokát ve věci vykonal.

(2) Za správu majetku náleží odměna ve výši 10 % ročního příjmu ze spravovaného majetku, nejméně 1 000 Kč ročně.

K § 6:

8. „V rozhodnutí o odměně a náhradě hotových výdajů ustanoveného obhájce podle § 151 odst. 3 tr. ř. nelze přiznat více, než obhájce žádá, byť je zjištěno, že jeho odměna nebo výdaje vypočtené podle zásad uvedených v advokátním tarifu jsou vyšší. Přitom je nutno posuzovat jednotlivě uplatněné položky samostatně.“ Viz usnesení KS v Ústí nad Labem ze dne 9. 11. 1994, sp. zn. 4 To 523/94; otištěno v Soudních rozhledech č. 1/1996, str. 15.
9. „Nárok na bezplatnou obhajobu podle § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. může být odůvodněn jen v případech, kdy obžalovaný nemá prostředky na zaplacení obhajoby z vážných důvodů, nikoli přechodné povahy, např. jde-li o osobu trvale zdravotně postiženou, o živitele mnohočetné rodiny, osobu mladistvou, která ještě nemůže vykonávat žádné zaměstnání apod. Pro takový nárok nejsou důvody ve věci obžalovaného, který je svobodný, bezdětný, práce schopný a jen dočasně, vzhledem k tomu, že se před krátkou dobou vrátil z výkonu trestu, nemá peníze na zaplacení obhajoby.“ Viz usnesení KS v Ústí nad Labem ze dne 22. 9. 1994, sp. zn. 5 To 49/94; otištěno v Soudních rozhledech č. 1/1996, str. 14.
10. „Není podstatné, zda poškozenému byl přiznán celý nárok na náhradu škody tak, jak jej uplatnil, nebo pouze část tohoto nároku. Jakmile mu byla přiznána z uplatňovaného nároku jakákoli částka, nastupuje povinnost odsouzeného nahradit veškeré náklady poškozeného, jež mu vznikly v souvislosti s uplatňováním nároku na náhradu škody, přičemž je zde pouze jediný limit, a to podmínka, že šlo o náklady potřebné k účelnému uplatnění nároků na náhradu škody.“ Viz rozhodnutí KS v Českých Budějovicích ze dne 28. 8. 1997.

11. „Zastupuje-li advokát poškozeného vůči více obžalovaným, kteří z titulu téhož skutku odpovídají poškozenému děleným způsobem, není vyloučeno, aby poškozenému bylo přiznáno oprávnění uplatňovat náklady spojené s uplatněním jeho práv a povinností společně a nerozdílně vůči oběma obžalovaným. Základem pro výpočet této odměny je nejnižší společná částka“. Viz rozhodnutí KS v Českých Budějovicích ze dne 28. 8. 1997.
12. „Pro vyčíslení nákladů vzniklých poškozenému přibráním zmocněnce–advokáta – je rozhodující sazba mimosmluvní odměny stanovené vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (advokátního tarifu). Při stanovení tarifní hodnoty podle § 7 citované vyhlášky nelze však vycházet z částky, kterou požadoval poškozený ve svém návrhu na rozhodnutí soudu, aby v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému nahradit škodu, nýbrž z částky uvedené v obžalobě jako škoda způsobená trestným činem“. Viz usnesení KS v Brně ze dne 10. 3. 1998, sp. zn. 38 Co 518/97; otištěno v BA č. 6–7/1998, str. 73.
13. „Náhradu nákladů řízení nelze účastníku přiznat, pokud výslovně prohlásí, že se jí vzdává. Za takové prohlášení však nelze považovat pouhé konstatování účastníka nebo jeho právního zástupce, že náklady řízení nepožaduje. Takový projev není pro soud závazný.“ Viz usnesení KS v Plzni, sp. zn. 7 To 99/98; otištěno v Soudní judikatuře č. 9/1998, str. 204.

§ 7

Sazba mimosmluvní odměny

Sazby mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby činí z tarifní hodnoty:

do 500 Kč	250 Kč
přes 500 Kč do 1 000 Kč	500 Kč
přes 1 000 Kč do 5 000 Kč	750 Kč
přes 5 000 Kč do 10 000 Kč	1 000 Kč
přes 10 000 Kč do 200 000 Kč	1 000 Kč
a 25 Kč za každých započatých 1 000 Kč, o které hodnota převyšuje 10 000 Kč	
přes 200 000 Kč	5 750 Kč
a 25 Kč za každých započatých 10 000 Kč, o které hodnota převyšuje 200 000 Kč	

přes 10 000 000 Kč 30 250 Kč
a 25 Kč za každých započatých 100 000 Kč, o které hodnota pře-
vyšuje 10 000 000 Kč.

K § 7:

14. Odměny správců konkurzních podstat, viz vyhl. č. 476/1991 Sb. ve znění vyhl. č. 277/1996 Sb., dále PPvP č. 1/1997, str. 36.

Viz také poznámky č. 8, 9, 10, 11, 12 a 13.

Tarifní hodnota

§ 8

(1) Není-li stanoveno jinak, považuje se za tarifní hodnotu výše peněžitého plnění nebo cena věci anebo práva a jejich příslušenství v době započetí úkonu právní služby, jichž se právní služba týká; za cenu práva se považuje jak hodnota pohledávky, tak i závazku.

(2) Je-li předmětem právní služby opětující se plnění, stanoví se tarifní hodnota součtem hodnot těchto plnění; jde-li však o plnění na dobu delší než pět let nebo na dobu neurčitou, stanoví se jen pětinasobkem hodnoty ročního plnění.

(3) Je-li zákonem stanoveno spojení dvou nebo více věcí ke společnému projednání, považuje se za tarifní hodnotu hodnota věci, která je nejvyšší.

(4) Při výkonu rozhodnutí pro opětující se plnění je pro stanovení tarifní hodnoty rozhodná jen hodnota splátek, které jsou v době nařízení výkonu rozhodnutí již splatné.

(5) Ve věcech zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví se vychází z ceny celé věci po odečtení ceny podílu klienta, směřuje-li návrh na přikázání věci klientovi nebo v případě návrhu na prodej věci. Směřuje-li návrh na přikázání věci ostatním spoluvlastníkům, vychází se z ceny celé věci po odečtení ceny podílu ostatních spoluvlastníků. V případě návrhu na reálné rozdělení věci se vychází z ceny celé věci.

(6) Ve věcech vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů se vychází z poloviny hodnoty všech jednotlivých věcí, pohledávek a závazků, které strany učinily předmětem vypořádání.

K § 8:

15. „Hodnotou věci se pro účely stanovení mimosmluvní odměny v řízení o výkon rozhodnutí rozumí jen vymáhaná jistina a nikoli její příslušenství.“ Viz usnesení KS v Hradci Králové ze dne 19. 6. 1995, sp. zn. 18 Co 442/95 a dále odpověď na dotaz v PaP č. 5/1998, str. IX.
16. Podle § 8 odst. 1 vyhl. č. 177/96 Sb. účinné od 1. 7. 1996 je základem pro výpočet odměny výše peněžitého plnění nebo cena věci a její příslušenství v době započetí úkonu. Předchozí AT toto ustanovení neznal, proto teprve od 1. 7. 1996 je možno při stanovení tarifní hodnoty účtovat též cenu příslušenství dospělého ke dni konání úkonu. Otištěno v PPvP č. 11/1996 – odpověď na dotaz stanovení základu pro výpočet soudních poplatků a odměny zastoupení advokátem.
17. „Směřuje-li dovolání pouze do výroku rozsudku odvolacího soudu o náhradě nákladů řízení, je pro účely odměny advokáta hodnotou věci částka náhrady nákladů řízení, nikoli hodnota předmětu řízení ve věci samé.“ Viz usnesení VS v Praze ze dne 28. 2. 1994, sp. zn. 1 Cdo 47/93, otištěno v PPvP č. 6/1996, str. 24. Pozn.: do 30. 6. 1996 byla tarifní hodnotou vymáhaná částka bez příslušenství, od 1. 7. 1996 cena věci včetně příslušenství. Viz PaP č. 11/1996, strana 46, PPvP č. 12/1996.
18. AT nemá speciální ustanovení, pokud jde o dědické řízení. Poněvadž předmětem dědického řízení je peněžité plnění nebo věci penězi ocenitelné, je třeba aplikovat ustanovení § 8 odst. 1 AT. Ve smyslu tohoto ustanovení lze pak za tarifní hodnotu považovat jak výši aktiv dědictví, tak i výši závazků, tj. pasiv, a to v době započetí úkonu. Odpověď ČAK na dotaz advokáta.
19. „Je-li správce konkurzní podstaty komerčním právníkem, zahrnuje náhrada nákladů řízení v občanském soudním řízení i odměnu za zastupování komerčním právníkem podle vyhl. č. 270/1990 Sb.“ Viz usnesení VS v Praze ze dne 29. 9. 1995, sp. zn. Cmo 868/95–57, otištěno v PPvP č. 1/1996 (Pozn.: rozhodnutí VS bylo vydáno před novelou vyhl. č. 476/1991 Sb., vyhl. č. 277/1996 Sb., s účinností od 24. 10. 1996, kterou byly upraveny sazby odměny správců konkurzní podstaty).
20. Podle § 15 vyhl. č. 177/1996 Sb. přísluší za úkony uskutečněné po dni 1. 7. 1996 odměna podle tohoto právního předpisu. Otištěno v PPvP č. 12/1996 – odpověď na dotaz týkající se přechodných ustanovení.
21. AT ani jiný stavovský předpis nestanoví podmínky pro možnost snížení mimosmluvní odměny. Bude proto potřebné zde aplikovat etické pravidlo o přiměřenosti smluvní odměny (čl. 10 odst. 2, 3) s tím, že důvodem ke

snížení může být např. i menší časová náročnost nebo jednoduchost vyřizované věci. Rozhodnutí v kárné věci.

22. Je-li zrušováno a vypořádáváno podílové spoluvlastnictví k souboru nemovitého majetku, je při účtování právní pomoci nutno vycházet ze skutečnosti, že každá pozemková parcela a každá stavba je věcí samostatnou. Proto v případech, kdy případně celá věc jedné osobě, je nutno vycházet podle konkrétních okolností věci z věty první a druhé § 8 odst. 5 AT, neboť se nejedná o reálné rozdělení těchto jednotlivých nemovitostí. Pouze v případě, kdy je konkrétní nemovitost, ať již pozemek, či stavba skutečně reálně dělena, pak lze vycházet při vyúčtování z § 8, odst. 5 AT, tj. z hodnoty celé věci. Při stanovení částky za úkon je potřeba přihlídnout k § 12 odst. 3 AT, podle kterého se plně účtuje hodnota té věci, která je nejvyšší, hodnota ostatních věcí se snižuje na polovinu. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k dotazu advokáta.
23. „Řízení o přivolení k výpovědi z nájmu není řízením o určovací žalobě ani řízením o žalobě na projev vůle. Advokátovi v tomto řízení přísluší mimosmluvní odměna podle § 9 odst. 1 AT (tarifní hodnota 1 000,- Kč, sazba odměny za jeden úkon právní služby 500,- Kč).“ Viz usnesení KS v Plzni ze dne 7. 10. 1998, sp. zn. 15 Co 603/98; otištěno v BA č. 1/1999, str. 70.
24. „Spor o vyklizení budovy je ve svých důsledcích sporem o vydání věci. Hodnota sporu z hlediska soudního poplatku i mimosoudní odměny podle advokátního tarifu se v takovém případě určí podle ceny předmětné nemovitosti – nejde o případ, kdy hodnotu věci nelze vyjádřit v penězích.“ Viz usnesení KS v Plzni ze dne 24. 2. 1998, sp. zn. 7 To 99/98; otištěno v Soudní judikatuře č. 9/1998, str. 204.

Viz také poznámky č. 8, 9, 10.

§ 9

(1) Nelze-li hodnotu věci nebo práva vyjádřit v penězích nebo lze-li ji zjistit jen s nepoměrnými obtížemi a není-li dále stanoveno jinak, považuje se za tarifní hodnotu částka 1 000 Kč.

(2) Ve věcech péče o nezletilé, osvojení, pěstounské péče, způsobilosti k právním úkonům, věcech opatrovnických, věcech prohlášení za mrtvého a ve věcech nároků fyzických osob v oblasti sociálního zabezpečení, důchodového, nemocenského a všeobecného zdravotního pojištění se považuje za tarifní hodnotu částka 500 Kč.

(3) Částka 10 000 Kč se považuje za tarifní hodnotu ve věcech:

- a) určení, zda tu je právní vztah nebo právo, neplatnosti právního úkonu, nejde-li o určení práva k věci penězi ocenitelné nebo nejde-li o určení neplatnosti právního úkonu, jehož předmětem je věc nebo plnění penězi ocenitelné,
- b) žalob na projev vůle, nejde-li o předmět právního úkonu, k jehož vzniku, změně nebo zániku má projev vůle směřovat, penězi ocenitelný,
- c) zřízení nebo zrušení věcného břemene a dalších práv a povinností z věcných břemen,
- d) ochrany osobnosti, osobních autorských práv, věcí podle zákona o periodickém tisku a ostatních informačních prostředcích bez návrhu na náhradu nemajetkové újmy,
- e) nájmu nebytových prostor, staveb a pozemků, nejde-li o peněžitě plnění,
- f) žalob nebo opravných prostředků proti rozhodnutím správních orgánů projednávaných podle části páté občanského soudního řádu, s výjimkou věcí podle odstavce 2, a
- g) ústavních stížností, s výjimkou věcí podle odstavce 2.

(4) Ve věcech ochrany osobnosti, osobních autorských práv, věcí podle zákona o periodickém tisku a ostatních informačních prostředcích s návrhem na náhradu nemajetkové újmy se považuje za tarifní hodnotu částka 30 000 Kč.

K § 9:

- 25. Při restitučním nároku jde o typickou určovací žalobu na povinnost uzavřít smlouvu o vydání nemovitosti. Toto stanovisko je převažující i v případech, kdy je přímo žalováno na vydání nemovitosti, neboť předmětem sporu je zjištění existence vlastnického nároku a splnění podmínek pro vydání podle zák. č. 87/1991 Sb., resp. zákona o půdě. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k dotazu advokáta.
- 26. AT nezná takové ustanovení, které by umožňovalo považovat za věc penězi ocenitelnou i takový předmět sporu, podle kterého jsou sice chráněna práva, která nejsou penězi ocenitelná, leč zjištění jejich existence má bezprostřední význam pro ochranu konkrétních majetkově ocenitelných hodnot. Dokud takové ustanovení nebude obsaženo v AT, je nutno při stanovení odměny vycházet z § 9 AT. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k dotazu advokáta.
- 27. K otázce propočtu odměny advokáta při zastoupení více osob a k otázce zvýšení odměny pro mimořádnou obtížnost; otištěno v BA č. 4/1998, str. 54.

28. Zastoupení poškozeného nelze účtovat dle § 10 AT. V případě, že byl soudem přiznán nárok na náhradu škody, přichází v úvahu účtování podle přiznané hodnoty, neboť jde o nárok řešený v rámci adhezního řízení. Pokud nebyl nárok na náhradu škody soudem přiznán, lze klientovi účtovat dle § 9 odst. 1 AT jako věc peněží neocenitelnou. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k dotazu advokáta.

Viz také poznámky č. 10, 11, 23, 24.

§ 10

(1) Při zastupování v řízení o přestupcích se považuje za tarifní hodnotu částka 1 000 Kč.

(2) Při obhajobě v trestním řízení ve věcech, ve kterých soud prvního stupně rozhoduje v neveřejném zasedání, se považuje za tarifní hodnotu částka 500 Kč.

(3) Při obhajobě v trestním řízení, nejde-li o věci podle odstavce 2, se považuje za tarifní hodnotu

- a) částka 1 000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje jeden rok,
- b) částka 10 000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje jeden rok a nepřevyšuje pět let,
- c) částka 30 000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět a nepřevyšuje deset let,
- d) částka 50 000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody převyšující deset let anebo za který lze uložit výjimečný trest.

(4) K zákonnému snížení sazby u mladistvých se nepřihlíží.

K § 10:

29. „Při účtování mimosmluvní odměny za seps stížnosti proti rozhodnutí o vazbě a žádosti o propuštění z vazby se použije § 11 odst. 3, 2 per analogiam, nikoli § 10 odst. 2 AT.“ Viz Mandák, V.: K otázce účtování mimosmluvní odměny za seps stížnosti proti rozhodnutí o vazbě a žádosti o propuštění z vazby na svobodu, BA č. 5/1997, str. 41.
30. „Na výši odměny ustanoveného obhájce nemá vliv vzhledem k zásadě uvedené v § 16 tr. zák. skutečnost, že v průběhu trestního stíhání došlo ke změně trestního zákona a zvýšení sazby u trestného činu.“ Viz usnesení

KS v Praze ze dne 5. 4. 1995, sp. zn. 12 To 124/95; otištěno v Soudních rozhledech č. 1/1996.

31. „Ak je obvinený upozornený súdom na možnosť posúdenia podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, treba ustanovenému obhájcovi priznať za úkony právnej pomoci od tejto doby sadzbu tarifnej odmeny stanovenú na trestný čin, na ktorý bol obvinený upozornený, aj keď je uznaný za vinného miernejším trestným činom.“ Viz usnesení NS SR ze dne 22. 2. 1991, sp. zn. 1 To 11/91; otištěno v BA č. 2/1992, str. 41.

Viz také poznámky č. 12, 13, 28.

§ 11 Úkony právní služby

- (1) Mimosmluvní odměna náleží za každý z těchto úkonů právní služby:
- a) převzetí a příprava zastoupení nebo obhajoby na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb,
 - b) první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem,
 - c) další porada s klientem přesahující jednu hodinu,
 - d) písemné podání soudu nebo jinému orgánu týkající se věci samé,
 - e) účast při vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení, a to každé započaté dvě hodiny,
 - f) prostudování spisu při skončení vyšetřování, a to každé započaté dvě hodiny,
 - g) účast při úkonu správního nebo jiného orgánu, účast na jednání před soudem nebo jiným orgánem, a to každé započaté dvě hodiny,
 - h) sepsání právního rozboru věci,
 - i) jednání s protistranou, a to každé dvě započaté hodiny,
 - j) návrh na předběžné opatření, dojde-li k němu před zahájením řízení, odvolání proti rozhodnutí o předběžném opatření a vyjádření k nim,
 - k) odvolání, dovolání, návrh na obnovu řízení, popřípadě stížnost proti rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení a vyjádření k nim,
 - l) podnět k podání stížnosti pro porušení zákona a vyjádření ke stížnosti pro porušení zákona,
 - m) sepsání listiny o právním úkonu.
- (2) Mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny náleží za každý z těchto úkonů právní služby:

- a) návrh na předběžné opatření, dojde-li k němu po zahájení řízení, návrh na zajištění důkazu nebo dědictví,
- b) návrh na opravu odůvodnění rozhodnutí, na odstranění následků zmeškání lhůty a na změnu rozhodnutí odsuzujícího k plnění v budoucnu splatných dávek nebo k plnění ve splátkách,
- c) odvolání proti rozhodnutí, pokud nejde o rozhodnutí ve věci samé, a vyjádření k takovému odvolání,
- d) návrhy a stížnosti ve věcech, ve kterých se rozhoduje ve veřejném zasedání, a vyjádření k nim, s výjimkou odvolání, návrhu na obnovu řízení a podnětu ke stížnosti pro porušení zákona,
- e) jde-li o výkon rozhodnutí, za první poradou s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení za sepsání návrhu na zahájení řízení, vyjádření k návrhu, zastupování při jednání a sepsání odvolání proti rozhodnutí,
- f) účast při jednání, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí.

(3) Za úkony právní služby neuvedené v odstavcích 1 a 2 náleží odměna jako za úkony, jímž jsou svou povahou a účelem nejbližší.

K § 11:

- 32. Účtování neodůvodněného odporu je dle názoru výboru ČAK stejně neetické jako účtování blanketního odvolání. Odpověď ČAK na dotaz advokáta.
- 33. Při substituci nepřichází v úvahu jako úkon převzetí a příprava substituce. AT ani ostatní stavovské předpisy však nebrání tomu, aby se substitut a substituent dohodli na vzájemné participaci na úkonu odlišně, než stanoví čl. 13 Etických pravidel. Ani v takovém případě však nesmí převýšit odměna sazbu za stanovený úkon, jak vyplývá z dohody po právní moci mezi substituentem a zastoupeným. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k dotazu advokáta.
- 34. „Ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c) AT je třeba jako každou další poradou s klientem přesahující 1 hodinu rozumět všechny porady splňující časové délkové předpoklady, i když bezprostředně časově nenavazují na poradou prvou.“ Viz usnesení KS v Brně ze dne 10. 3. 1998, sp. zn. 38 Co 518/97; otištěno v BA č. 6–7/1998, str. 73.
- 35. „Je-li mezi dvěma výsledky svědka provedenými v přípravném řízení týž den delší časová přetržka (v tomto případě 4 hod. – pozn. red.), je tyto dva výsledky nutné považovat za dva samostatné úkony právní služby.“ Viz usnesení KS v Brně ze dne 30. 9. 1997, sp. zn. 4 To 417/97; otištěno v BA č. 1/1998, str. 50.
- 36. „Do doby účasti na jednání před soudem lze zahrnout jen ty přestávky, kdy jednání bylo přerušeno na dobu 30 minut a kratší. Při delším přerušení se

- včítá doba přerušení do času promeškaného dle § 14 odst. 1 písm. b) AT.“ Viz usnesení VS v Praze ze dne 20. 3. 1997, sp. zn. 8 To 24/97.
37. Přerušení mezi jednotlivými vyšetřovacími úkony pro potřeby náhrady za ztrátu času podle § 14 AT náleží teprve po uplynutí času vymezeného pro úkon právní služby, pokud takové přerušení trvá. Je-li přerušení delší než 30 minut, náleží za následující období náhrada za ztrátu času. Od započetí nového vyšetřovacího úkonu je účtován nový úkon právní služby. Pro potřeby jednotného účtování úkonu právní služby bude potřebné stanovit některé právně významné zásady:
- pro počítání na sebe navazujících úkonů právní služby, popřípadě náhradu za ztrátu času, má význam přesné stanovení doby začátku úkonu,
 - na sebe navazující úkony právní služby je možno účtovat do doby, než dojde k odročení jednání,
 - při vícedenních řízeních se účtují na sebe navazující úkony v každém dni vždy samostatně, tj. jakoby každý den představoval odročené samostatné jednání,
 - obdobné zásady lze použít při vyšetřovacích úkonech týkající se téže věci.
- Stanovisko výboru pro tarif k rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích, sp. zn. 3 To 251/98, 4 To 974/97 a 3 To 41/99.
38. „Jedním úkonem právní služby dle § 11 odst. 1 písm. e) AT je i více vyšetřovacích úkonů v jednom souvislém časovém úseku nepřekračujícím dvě hodiny.“ Viz usnesení KS Ostrava ze dne 5. 2. 1997, sp. zn. 5 To 152/97; otištěno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, sešit 9/1997, str. 308.
39. „Podle § 11 odst. 1 písm. g) AT náleží odměna za úkon právní služby za každé dvě započaté hodiny jednání před soudem. Toto ustanovení nelze vyložit tak, že dobu trvání úkonu právní služby v jednotlivých dnech, navíc před soudy dvou instancí, lze dohromady sečíst.“ Rozhodnutí KS v Českých Budějovicích z roku 1997.
40. Jedním úkonem ve smyslu § 11 odst. 1 písm. e) AT jsou všechny vyšetřovací úkony, které jsou konány před tímž orgánem přípravného řízení, zpravidla na témže místě, a jsou skončeny v průběhu dvou hodin. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k dotazu advokáta.
41. Není podstatné, zda je uzavřena písemně smlouva o právní pomoci, která zakládá poskytnutí právní služby při uzavření služby. Úkon převzetí a příprava věci zahrnuje v sobě dvě složky, tj. vlastní převzetí věci a přípravné práce. Tyto přípravné práce mohou prakticky probíhat až do skončení věci. Proto zejména v případech, kdy advokát nejen sepisuje smlouvu, ale

i obstarává podklady, jako např. znalecký posudek, výpis z katastru nemovitostí apod., tj. je-li služba poskytována komplexně, pak lze účtovat úkon převzetí a příprava, a to z ceny, která se rovná hodnotě převáděné nemovitosti. Vlastní návrh na vklad je pak právním úkonem, který nelze penězi ocenit, a proto je třeba u tohoto úkonu vycházet z tarifní hodnoty 1 000,- Kč. Odpověď výboru ČAK pro tarif.

42. Dílčí porady trvající méně než jednu hodinu nelze počítat a účtovat jako poradou přesahující jednu hodinu. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k dotazu advokáta.
43. „V rozhodnutí o odměně stanoveného obhájce nelze přiznat více, než obhájce žádá, neboť odměna je nároková částka, což platí nejen ve vztahu k výsledné sumě, ale i ve vztahu k jednotlivým položkám.“ Usnesení KS v Ústí nad Labem ze dne 9. 11. 1994, sp. zn. 4 To 523/95 a rozsudek VS v Praze ze dne 21. 3. 1996, sp. zn. 4 Tz 8/95.
44. „Takzvané oddělené prostudování spisu po ukončeném vyšetřování není úkonem, který má na mysli § 11 odst. 1 písm. f) AT.“ Rozhodnutí KS v Českých Budějovicích z roku 1997. (Pozn.: jde o dílčí stanovisko před sjednocením soudní judikatury.)
45. Účelně vynaloženým nákladem potřebným k účelnému uplatňování práva není odměna advokátovi ani náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas za jednání s protistranou před zahájením soudního řízení. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k dotazu advokáta.
46. „Zpětvzetí žaloby v občanském soudním řízení je třeba považovat za podání týkající se věci samé, a proto se za ně přiznává náhrada nákladů řízení (za splnění předpokladů uvedených v § 146 odst. 2 o. s. ř.) ohledně odměny advokáta za jeden úkon.“ Viz usnesení KS v Praze, sp. zn. 10 Co 173/93.
47. „Zpětvzetí návrhu na výkon rozhodnutí po splnění vymáhané povinnosti je úkonem účelným a náleží za něj odměna ve výši podle § 16 odst. 3 a odst. 2 písm. f) [nyní § 11 odst. 2 písm. e), 3 AT].“ Viz usnesení KS v Brně ze dne 11. 1. 1993, sp. zn. 17 Co 571/92; otištěno v BA č. 9/1993, str. 49.
48. „Podle § 16 odst. 1 písm. c) vyhl. č. 270/1990 Sb. [nyní § 11 odst. 1 písm. d) AT] patří mj. mezi úkony právní pomoci, za něž náleží odměna, i písemné podání soudu nebo jinému orgánu, které se týká věci samé.“ Viz usnesení VS v Praze; otištěno v PaP č. 7/1994, str. 27.
49. „Odměna za převzetí zastoupení ve věci výkonu rozhodnutí náleží i tehdy, jestliže v řízení o výkon rozhodnutí zastupuje oprávněného týž zástupce,

který jej zastupoval v řízení, v němž bylo vydáno vykonávané rozhodnutí.“ Viz R 65/1970.

50. „Studium spisu v obsáhlé trestní věci, ve které obhájce převzal obhajobu až po vyhlášení rozsudku soudem I. stupně, je samostatným úkonem právní služby neuvedeným v prvním a druhém odstavci § 11 AT. Jde o úkon právní služby podle § 11 odst. 3 AT. Za ten přísluší odměna jako za úkon povahou a účelem nejbližší, tedy úkon podle § 11 odst. 1 písm. f) AT.“ Viz usnesení VS v Praze ze dne 18. 9. 1998, sp. zn. 4 To 53/98; otištěno v BA č. 1/1999, str. 71. Viz k tomu též pozn. redakce, str. 74 tamtéž.
51. Neoprávněné účtování položek, které nejsou úkony podle advokátního tarifu, je nepřipustné. Rozhodnutí kárné komise ČAK ze dne 7. 11. 1997, sp. zn. K 67/97.

Viz také poznámky č. 15, 17, 28, 30.

§ 12

Zvýšení nebo snížení mimosmluvní odměny

(1) U úkonů právní služby mimořádně obtížných, zejména je-li k nim třeba použití cizího práva nebo cizího jazyka, nebo u úkonů právní služby časově náročných, může advokát zvýšit mimosmluvní odměnu až na trojnásobek.

(2) Advokát může snížit mimosmluvní odměnu až o polovinu.

(3) Při spojení dvou nebo více věcí, pro něž spojení ke společnému jednání není stanoveno zákonem, se zvyšuje mimosmluvní odměna náležející ve věci s nejvyšší tarifní hodnotou o polovinu mimosmluvní odměny, jež by jinak náležela v ostatních spojených věcech.

(4) Jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob anebo jde-li o obhajobu v trestním řízení vedeném pro trestné činy spáchané ve vícečinném souběhu, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu nebo za každý takto stíhaný trestný čin mimosmluvní odměna snížená o 20 %.

(5) Určila-li Česká advokátní komora advokáta tomu, kdo se nemůže poskytnutí právní služby domoci a odůvodňují-li to jeho sociální a majetkové poměry, může Česká advokátní komora v podmínkách poskytnutí této právní služby stanovit, že se mimosmluvní odměna přiměřeně sníží, popřípadě bude poskytnuta bezplatně.

K § 12:

52. „Právní věc není mimořádně obtížnou ve smyslu § 17 odst. 1 AT (nyní § 12 odst. 1 AT platného od 1. 7. 1996 – pozn. red.) jen proto, že řešení právní otázky nebylo dosud uveřejněno v publikované judikatuře.“ Viz rozsudek VS v Praze ze dne 24. 11. 1995, sp. zn. A 188/94–23; otištěno v Soudní judikatuře ve věcech správních č. 2/1998.
53. Časově náročným úkonem je zpravidla takový úkon, který je vykonáván mimo dobu, která je stanovena jako pracovní doba kanceláře. Ta je zpravidla osmihodinová. O časově náročný úkon jde vždy o svátcích, víkendech, ve večerních a nočních hodinách. Odpověď ČAK na dotaz advokáta.
54. „Společné řízení pro více obžalovaných či více spojených věcí předpokládá vždy rozhodnutí příslušného orgánu, proto nutno použít § 12 odst. 3 AT.“ Viz rozhodnutí KS v Českých Budějovicích, sp. zn. 3 To 476/97.
55. „Jde-li o obhajobu pro trestné činy spáchané ve vícečinném souběhu, náležitě obhájci mimosmluvní odměna za každý takto stíhaný trestný čin snižena o 20 %. Užití § 8 odst. 3 AT nepřichází v úvahu.“ Viz usnesení KS Ústí nad Labem ze dne 13. 1. 1997, sp. zn. 4 To 8/97; otištěno v Soudních rozhledech č. 3/1997, str. 72.
56. K otázce účtování mimosmluvní odměny advokáta, jde-li o úkony při společné obhajobě dvou nebo více osob; otištěno v BA č. 9/1994, str. 29.
57. Pokud se obžalovaný dopustil dvou skutků spáchaných v reálném souběhu, přičemž každý z těchto skutků byl spáchán více útoky, které byly spáchány v jednočinném souběhu, pak se jednalo z hlediska účtování advokátní odměny o dva skutky spáchané v reálném souběhu. Podle § 12 odst. 4 AT lze účtovat odměnu jen za skutky spáchané ve vícečinném souběhu samostatně se snížením o 20 %. Za všechny dílčí skutky spáchané v jednočinném souběhu přísluší odměna jako za jeden úkon. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k rozhodnutí KS v Českých Budějovicích, sp. zn. 3 To 41/99.
58. „Pro snížení mimosmluvní odměny podle § 17 odst. 2 AT (nyní § 12 odst. 4 AT platného od 1. 7. 1996 – pozn. red.) nestačí, že šlo o společnou obhajobu dvou nebo více osob. Rozhodující je, zda šlo o společné úkony při takové obhajobě. Převzetí obhajoby a činnosti s tím spojené nejsou takovými společnými úkony.“ Viz usnesení NS ČR ze dne 21. 6. 1991, sp. zn. IV Torz 230/91; otištěno v BA č. 6–7/1992, str. 54.
59. K otázce propočtu odměny advokáta při zastoupení více osob a k otázce

zvýšení odměny pro mimořádnou obtížnost – viz usnesení KS v Brně, sp. zn. 4 To 417/97 ze dne 30. 9. 1997; otištěno v BA č. 1/1998, str. 50.

60. Viz také K otázce propočtu odměny advokáta při zastoupení více osob a k otázce zvýšení odměny pro mimořádnou obtížnost; otištěno v BA č. 4/1998, str. 54.

Viz také poznámka č. 21.

ČÁST TŘETÍ

Náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas

§ 13

Náhrada hotových výdajů

(1) Advokátu náleží náhrada hotových výdajů účelně vynaložených v souvislosti s poskytnutím právní služby, zejména na soudní a jiné poplatky, cestovní výdaje, poštovné, telekomunikační poplatky, znalecké posudky a odborná vyjádření, překlady, opisy a fotokopie.

(2) Advokát se může s klientem dohodnout na přiměřené paušální částce jako náhradě veškerých nebo některých hotových výdajů, jejichž vynaložení se předpokládá v souvislosti s poskytnutím právní služby. Klient pak při vyúčtování nemůže požadovat specifikaci těchto hotových výdajů a advokát nemůže požadovat náhradu těch hotových výdajů, o něž byla dohodnutá paušální částka překročena.

(3) Nedohodl-li se advokát s klientem na jiné paušální částce jako náhradě výdajů na vnitrostátní poštovné, místní hovorné a přepravné, činí tato částka 75 Kč na jeden úkon právní služby.

(4) Není-li o výši náhrady cestovních výdajů dohodnuto jinak, řídí se výše této náhrady právními předpisy o cestovních náhradách.

K § 13:

61. „Pokud ustanovený obhájce použije osobního automobilu k cestě za úkolem právní pomoci do místa, které není totožné se sídlem jeho AK, jde vždy o účelně vynaložené cestovní výdaje ve smyslu § 18 odst. 1 písm. a) (nyní § 13 odst. 1) AT, a přísluší mu proto náhrada dle zákona o cestovních náhradách.“ Viz rozsudek NS ČR ze dne 23. 11. 1995, sp. zn. 2 Tzn 10/95; otištěno v BA č. 4/1996, str. 38. (Pozn.: rozhodnutí lze nepochybně

aplikovat i pro účtování výloh soudem ustanoveného zástupce – advokáta v civilním řízení.)

62. „Udělí-li účastník řízení plnou moc advokátovi, jehož sídlo není ani v místě sídla zastoupeného, ani v místě sídla procesního soudu, nelze bez dalšího dospět k závěru, že náklady s tím spojené jsou nad rámec nákladů účelně vynaložených.“ Viz Šíma, A.: Účelně vynaložené náklady účastníka řízení při právní pomoci advokáta. BA č. 3/1996, str. 67.
63. „Zástupce je povinen prokázat se procesní plnou mocí v originále nebo v úředním opise. Je-li pro účastníka nebo jeho zástupce výhodnější předložit plnou moc úředně ověřenou, nejsou náklady s tím spojené nutné k účelnému uplatnění práva.“ Viz usnesení VS v Praze ze dne 16. 5. 1994, sp. zn. 5 Cmo 131/94; otištěno v Soudních rozhledech č. 3/1996, str. 46.
64. „Dohodne-li se advokát s klientem, že k cestě vykonané v souvislosti s poskytováním právních služeb použije jiné silniční motorové vozidlo než vozidlo klienta, přísluší mu za každý 1 km jízdy základní náhrady dle § 7 odst. 2 zák. č. 119/1992 Sb. i v případě, že jde o vozidlo, které advokát vložil do podnikání v rámci své advokátní kanceláře.“ Soudní judikatura.
65. Podle čl. 13 Etických pravidel náleží odměna za provedený úkon, a tím i režijní paušál substitutovi. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k dotazu advokáta.
66. „Náhrada za promeškaný čas ve výši jedné poloviny mimosmluvní odměny podle § 14 část věty za druhou čárkou AT (dostavení se k jednání, které se nekonalo, aniž byl advokát předem vyrozuměn), se vztahuje i na případy, kdy se v přípravném řízení nekonal výslech, o němž byl advokát předem vyrozuměn, nebyl však vyrozuměn včas předem o tom, že se výslech nekoná.“ Viz usnesení KS v Ostravě ze dne 9. 12. 1997, sp. zn. 7 To 610/97; otištěno v BA č. 9/1998, str. 62.
67. Pojem „cestovní výdaje“ zakotvený v § 13 odst. 1 AT nelze vykládat restriktivním způsobem tak, jak činí krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku. Pojem cestovní výdaje je zřejmě nepřesným synonymem pojmu cestovní náhrady. Jistě nelze zúžit tento pojem na jízdní výdaje, které jsou jednou ze složek náhrad při pracovní cestě, jakými jsou dále náhrada prokázaných výdajů za ubytování, stravné a další vedlejší výdaje. Proto v ustanovení § 13 odst. 4 je odkazováno v souvislosti s pojmem cestovní výdaje na podpůrné použití předpisů o cestovních náhradách. Lze poukázat na ustanovení § 24 odst. 2, písm. z. h. zákona o dani z příjmu č. 586/92 Sb. Tam zákonodárce používá pojmu „cestovní výdaje“ jako synonyma pro „cestovní náhrady“, protože jiné použití by bylo násilné. V citovaném ustanovení

- vení zákona o dani z příjmu obyvatel zákonodárce zahrnuje do nákladů podnikatele též částky stravného podle zákona o cestovních náhradách. Konečně se upozorňuje na skutečnost, že výčet nákladů uvedených v ustanovení § 13 odst. 1 AT je pouze příkladný. Stanovisko výboru pro tarif k rozhodnutí KS v Českých Budějovicích, sp. zn. 4 To 974/98.
68. Podle § 11 odst. 1 písm. e) AT je úkonem právní služby účast na vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení, a to za každé započaté dvě hodiny. Podle § 11 odst. 1 písm. g) AT je úkonem účast při úkonu u správního či jiného orgánu, či účast na jednání před soudem nebo jiným orgánem, a to za každé započaté dvě hodiny. Podle § 13 odst. 3 AT přísluší ke každému úkonu jeden režijní paušál. Proto z hlediska přiznání režijního paušálu nelze rozlišovat mezi úkony časově a místně souvislými, respektive mezi úkony časově a místně rozlišenými. Stanovisko výboru pro tarif k rozhodnutí KS v Českých Budějovicích, sp. zn. 4 To 974/98.
69. „Odměna za právní pomoc, kterou účastník zaplatil osobě, která není ani advokátem, ani komerčním právníkem, nepatří mezi náklady uvedené v § 137 o. s. ř. a soud nemůže účastníkovi přiznat jejich náhradu.“ Viz usnesení KS v Českých Budějovicích ze dne 31. 1. 1996, sp. zn. 5 Co 2299/95; otištěno v Soudních rozhledech č. 6/1996, str. 153.
70. „Odměna a náhrada hotových výdajů ustanoveného obhájce jsou částky nárokové, lze o nich rozhodovat jen na základě návrhu obhájce a jen do výše, kterou obhájce požaduje (srov. § 151 tr. ř.).“ Viz rozsudek VS v Praze ze dne 21. 3. 1996, sp. zn. 4 Tz 8/95; otištěno v Právních rozhledech č. 9/1996, str. 417. (Pozn.: nejnovější zásady rozhodovací praxe potvrzují uplatnění dispoziční zásady v této oblasti trestního práva s tím, že pokud jsou nároky obhájce na stanovení odměny odmítnuty částečně či zcela, pak je nutné i o tomto nároku rozhodnout jeho zamítnutím – viz stanovisko gremiální porady KS v Českých Budějovicích ze dne 30. 3. 1999.)
71. Podle § 13 odst. 3 AT náleží režijní paušál ve výši 75,- Kč za každý úkon právní pomoci. Úkonem právní pomoci je mimo jiné i účast při jednání (hlavním líčení) před soudem za každé dvě započaté hodiny. Trvá-li jednání soudního či jiného orgánu déle než dvě hodiny, pak samostatným úkonem právní pomoci je každá započatá dvouhodinová účast před soudem. Proto za každé dvě započaté hodiny jednání u soudu náleží jeden režijní paušál. Stanovisko výboru ČAK pro tarif k dotazu advokáta.
72. „Uskuteční-li ustanovený obhájce jednu cestu ve prospěch dvou obviněných, které zastupuje v různých trestních věcech, nemohou mu být

příznány cestovní náklady v úhrnné výši pouze při vyúčtování výdajů v jedné z těchto věcí. Účelně vynaložené cestovní výdaje je tu třeba chápat jako poměrnou část nákladů připadající na podíl zastupovaných osob.“ Viz usnesení KS v Praze ze dne 29. 3. 1995, sp. zn. 12 To 113/95; otištěno v Soudních rozhledech č. 1/1996, str. 16.

73. „Ustanovený obhájce má v rámci hotových výloh nárok též na stravné podle obecných předpisů.“ Viz usnesení MS v Praze, sp. zn. 7 To 610/97.

Viz také poznámky č. 8, 43, 45.

§ 14

Náhrada za promeškaný čas

(1) Advokátu náleží náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby

- a) při úkonech prováděných v místě, které není sídlem nebo bydlištěm advokáta, za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět,
- b) za čas promeškaný v důsledku zpoždění zahájení jednání před soudem nebo jiným orgánem, jestliže toto zpoždění činí více než 30 minut.

(2) Advokátu náleží náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby ve výši jedné poloviny mimosmluvní odměny za účast při jednání, které bylo odročeno bez projednání věci, a za dostavení se k jednání, které se nekonalo, aniž byl o tom advokát včas předem vyrozuměn; bylo-li jednání odročeno nebo se nekonalo z důvodů spočívajících na straně klienta advokáta a byly-li tyto důvody advokátovi známy nejméně dva dny před termínem jednání, náleží mu náhrada ve výši jedné čtvrtiny mimosmluvní odměny.

(3) Není-li dohodnuto jinak, náhrada podle odstavce 1 činí 50 Kč za každou i jen započatou půlhodinu.

K § 14:

74. Advokátní tarif – odměna v případě přeložení termínu a odročení bez jednání, AT; otištěno v BA č. 4/1998, str. 63. (Usnesení KS v Plzni ze dne 8. 1. 1997, sp. zn. 6 To 709/96).
75. „Pokud nedošlo ve věci k soudnímu jednání, byť se účastníci dostavili třeba vícekrát na předvolání soudu, nemá advokát nárok na odměnu a tedy ani

jeho klient na náhradu nákladů zastoupení, protože se nejednalo ve věci a žádná právní pomoc nebyla advokátem poskytnuta. Advokát má však nárok na náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas.“ Viz usnesení KS v Hradci Králové ze dne 4. 6. 1991, sp. zn. 10 Co 232/91; otištěno v BA č. 5/1996, str. 68 a v Soudních rozhledech č. 1/1996, str. 4.

Viz také poznámky č. 36, 37, 66.

ČÁST ČTVRTÁ **Ustanovení přechodná a závěrečná**

§ 15

Za právní služby poskytnuté přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky přísluší advokátu nebo komerčnímu právníkovi odměna podle dosavadních předpisů.

§ 15a

Odměna ustanoveného obhájce

Mimosmluvní odměna za úkony právních služeb, které advokát jako ustanovený obhájce v trestním řízení poskytl po 1. říjnu 1997, se snižuje o 10 %.

§ 16

Zrušuje se vyhláška Ministerstva spravedlnosti České republiky č. 270/1990 Sb., o odměnách advokátů a komerčních právníků za poskytování právní pomoci, ve znění vyhlášky č. 573/1990 Sb.

§ 17

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1996.

Obecně použitelné:

76. „Rozhoduje-li soud po pravomocném skončení trestního stíhání o výši odměny ustanoveného obhájce, nepřihlíží přitom k plnění, které obviněný, popř. rodinní příslušníci poskytlí ustanovenému obhájci v souvislosti s úkony obhajoby.“ Viz usnesení NS ČR ze dne 29. 4. 1992, sp. zn. 11 To 92/92.

77. „Přiměřená záloha na odměnu a náhradu hotových výdajů může být ustanovenému obhájci na jeho návrh poskytnuta i po pravomocném skončení trestního stíhání, jestliže již vydané usnesení o odměně obhájce, která má být hrazena státem, dosud nenabylo právní moci a je-li to odůvodněno závažnými důvody. O odměně je možno rozhodnout toliko opatřením.“ Viz usnesení MS v Praze ze dne 21. 3. 1996, sp. zn. 7 To 101/96 a také usnesení KS v Českých Budějovicích ze dne 30. 5. 1996, sp. zn. 4 To 361/96.
78. Žádný stavovský předpis ani zákon o advokacii nebrání tomu, aby se advokát dal v palmární žalobě zastoupit jiným advokátem. Zastoupení subjektu znalého práva advokátem však může být chápáno jako zneužití práva směřující ke zvýšení nákladů před podáním žaloby protistranu upozornit. Odpověď ČAK na dotaz advokáta.
79. „Jestliže stát svou povinnost platit odměnu advokátům (ustanoveným ex offo – pozn. red.) nesplní do tří dnů po právní moci rozhodnutí, je v prodlení s plněním své povinnosti. Pokud rozhodne o nároku později než v bezprostřední časové souvislosti s rozhodnutím ve věci samé, má pak toto prodlení charakter nesprávného úředního postupu. Ani přetíženost justice, ani prázdná pokladna nemohou být důvodem pro takové průtahy.“ Viz Víklický, J.: Právo advokáta, notáře, znalce a tlumočnicka na včasné proplacení odměny. Právní praxe č. 9/1998, str. 572.
80. Dále viz Výklad advokátního tarifu – stanovisko ČAK ke sporným otázkám starého AT, otištěno v BA č. 5/1991 na str. 31 a dále v BA č. 8/1991 na str. 42.
81. „Rozhoduje-li soud po pravomocném skončení trestního stíhání o výši odměny ustanoveného obhájce, nepřihlíží přitom k plnění, které obviněný, popř. rodinní příslušníci poskytli ustanovenému obhájci v souvislosti s úkony obhajoby.“ Viz usnesení NS ČR ze dne 29. 4. 1992, sp. zn. 11 To 92/92.
82. „Při rozhodování o nároku obhájce na odměnu a náhradu hotových výdajů (§ 151 odst. 3 tr. ř.) soud přezkoumává správnost účtování úkonů právní pomoci poskytnutých ustanoveným obhájcem, nikoli však kvalitu úkonů poskytnuté právní pomoci.“ Viz usnesení NS ČR ze dne 7. 3. 1991, sp. zn. 6 To 11/91.
83. „V případě, že obhájce ustanovený v trestním řízení se dá v rámci svého pověření zastoupit jiným advokátem, vzniká nárok na odměnu za poskytnutou právní pomoc pouze ustanovenému obhájci, nikoli substitutovi.“ Viz usnesení NS ČR ze dne 15. 5. 1991, sp. zn. 11 To 45/91.

84. „Ve výroku o nákladech řízení podle § 142 odst. 1 o. s. ř. není soud vázán návrhem účastníka a může jej i překročit.“ Viz usnesení KS v Plzni, sp. zn. 7 To 99/98; otištěno v Soudní judikatuře č. 9/1998, str. 204.
85. Přizná-li soud účastníkovi zastoupenému advokátem náhradu nákladů řízení ve větším rozsahu, než požadoval v návrhu na zahájení řízení, např. za větší počet úkonů právní pomoci, neporušuje tím ust. § 153 odst. 2 o. s. ř. Viz článek Rozsah náhrady nákladů řízení; otištěno v PPVP č. 1/1997, str. 31.
86. Viz Náklady civilního soudního řízení; otištěno v časopise Občanské právo č. 7–8/1997, str. 34.

Viz také poznámky č. 8, 13, 20, 43, 70.

